

॥ १९ ॥ २० ॥ संयतियुद्धे ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ प्रवेरितं प्रेरितं अवोपसर्गस्य भागुरि मतेनाकारलोपः विगलितारिक्तामेघास्तुल्यदीपयः श्वेतभास्वरा इत्यर्थः ॥ २५ ॥ बहुविधानीलपीतादिधा तुमत्वात् मेघरूपित्वंगनगामित्वात् ॥ २६ ॥ २७ ॥ गणशब्दितारुद्रानुचरोपलक्षिता देवाः असुराश्च गणाश्च तेषां विग्रहे गणः प्रमथसंख्यौघे इति मेदिनी ॥ २८ ॥ निशम्य विज्ञाय ते असुराः ॥ २९ ॥

एवं सुतुमुले युद्धे वर्तमाने महाभये ॥ नरनारायणौ देवौ समाजग्मतुराहवं ॥ १९ ॥ तत्र दिव्यं धनुर्दृष्ट्वानरस्य भगवानपि ॥ चिंतयामास तच्चक्रं विष्णुर्दानवसू दनं ॥ २० ॥ ततोऽबराच्चितितमात्रमागतं महाप्रभंचक्रममित्रतापनं ॥ विभावसोस्तुल्यमकुंठमंडलं सुदर्शनं संयतिभीमदर्शनं ॥ २१ ॥ तदागतं ज्वलितहु ताशनप्रभं भयंकरं करिकरबाहुरच्युतः ॥ मुमोच वै प्रबलवदुग्रवेगवान् महाप्रभं परनगरावदारणं ॥ २२ ॥ तदंतकज्वलनसमानवर्चसंपुनः पुनर्न्यपतत वेगव त्तदा ॥ विदारयद्वितिदनुजान्सहस्रशः करेरितं पुरुषवरेण संयुगे ॥ २३ ॥ दहत् क्वचिज्ज्वलनइवावलेलिहत् सत्यतानसुरगणान्यकृतत ॥ प्रवेरितं वियतिमुहुः क्षितौ तथापपौरणेरुधिरमथोपिशाचवत् ॥ २४ ॥ तथाऽसुरागिरिभिरदीनचेतसो मुहुर्मुहुः सुरगणमार्दयन्तदा ॥ महाबलाविगलितमेघवर्चसः सहस्रशो गगनमभिप्रपद्यह ॥ २५ ॥ अथांबराद्भयजननाः प्रपेदिरे सपादपावहुविधमेघरूपिणः ॥ महाद्रयः परिगलिताग्रसानवः परस्परं द्रुतमभिहत्य सस्वनाः ॥ २६ ॥ ततो मही प्रविचलिता सकानना महाद्रिपाताभिहता समंततः ॥ परस्परं भृशमभिगर्जतां मुहूरणाजिरे भृशमभिसंप्रवर्तिते ॥ २७ ॥ नरस्ततो वरकनकाग्रभूषणै र्महेषुभिर्गगनपथं समावृणोत् ॥ विदारयन् गिरिशिखराणि पत्रिभिर्महाभयेऽसुरगणविग्रहे तदा ॥ २८ ॥ ततो महीं लवणजलंच सागरं महासुराः प्रविविशुर दिताः सुरैः ॥ वियद्गतं ज्वलितहुताशनप्रभं सुदर्शनं परिकुपितं निशम्यते ॥ २९ ॥ ततः सुरैर्विजयमवाप्य मंदरः स्वमेव देशंगमितः सुपूजितः ॥ विनाद्यखंदिव मपि चैव सर्वशस्तोगताः सलिलधरायथागतं ॥ ३० ॥ ततोऽमृतं सुनिहितमेव च क्रिरे सुराः परां मुदमभिगम्य पुष्कलां ॥ ददौ च तं निधिममृतस्य रक्षितुं किरी टिने बलभिदयामरैः सह ॥ ३१ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि आस्तीकपर्वणि अमृतमंथनसमाप्तिर्नाम एकोनविंशोऽध्यायः ॥ १९ ॥ ॥ ९३ ॥ सौतिरुवाच एतत्ते कथितं सर्वममृतं मथितं यथा ॥ यत्र सोऽश्वः समुत्पन्नः श्रीमानतुलविक्रमः ॥ १ ॥

सलिलधराः अमृतभृतो देवाः ॥ ३० ॥ किरीटिने नराय तुल्यायासेप्यविबुधानां भिजं विमुखाहरेः देवास्तु वशागा विष्णोः प्रापुरेतदिहोच्यते इति रत्नगर्भः ॥ ३१ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभावा दीपे एकोनविंशोऽध्यायः ॥ १९ ॥ ॥ ९३ ॥ ॥ ९३ ॥ एतदिति ॥ १ ॥